

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417203803
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8417203803.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Branislava Brezu v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: V. Y., W.. XX.XX.XXXX, F. XXX XX M., o zaplatenie sumy 2.870,74 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 5Csp/58/2017-63 zo dňa 22.11.2019 jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej súd povolil žalovanej splácať dlh v splátkach a vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

II. Zrušuje sa rozsudok vo výroku III. o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Kežmarok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi sumu 2.870,74 eur, úroky vo výške 119,61 eur, úroky z omeškania vo výške 1,31 eur, poplatky za poistenie vo výške 2,40 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.870,74 eur od 01.04.2017 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 50,- eur, pričom prvá splátka sa stane splatnou 20. deň mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky vždy do 20. dňa, toho ktorého nasledujúceho mesiaca až do úplného zaplatenia s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 56 %, o výške ktorej po právoplatnosti rozsudku, rozhodne súd samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

2. Citoval ustanovenie § 1 ods. 2 a 8 a § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1 a 2 a § 565 Občianskeho zákonníka.

3. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca a žalovaná uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 3.000 eur a ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 48,79 eura. Medzi stranami sporu neboli žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy o úvere uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a žalovanou - fyzickou osobou nepodnikateľom ako spotrebiteľom jeho úveru, t.j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť podľa predpisov upravujúcich spotrebiteľské vzťahy. Nedospel k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver je bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a žalobcovi preto vznikol nárok

nielen na vrátenie istiny, ale aj na dohodnuté úroky a poplatky za úver. Vo vzťahu k nároku vo vzťahu k žalobcom uplatnenej istine vo výške 2.870,74 eura, úrokov do splatnosti úveru vo výške 119,61 eura, úrokov z omeškania do splatnosti úveru vo výške 1,31 eura a poplatkov za poistenie vo výške 2,40 eura, súd prvej inštancie v tejto časti považoval nárok žalobcu za dôvodne uplatnený. Zamietol žalobcom uplatnený úrok vo výške 12 % ročne z nezaplatennej istiny 2.870,74 eura od 21.03.2017 do zaplatenia, t.j. za dobu po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, ako nedôvodný. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalobca môže požadovať úroky z úveru len do zosplatnenia úveru, teda v danom prípade do 20.03.2017. Po zosplatnení úveru žalobca ako veriteľ nemá zákonný nárok požadovať úroky z úveru, ale len úrok z omeškania. Súd prvej inštancie v časti žalobcom uplatnených úrokov z omeškania z nezaplatených úrokov vo výške 119,61 eura považoval žalobu za nedôvodnú, a preto tento nárok žalobcovi nepriznal. Je toho názoru, že oneskoreným zaplatením úrokov z úveru nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania.

4. Súd prvej inštancie povolil žalovanej splácať dlžnú sumu s príslušenstvom v splátkach po 50 eur mesačne vychádzajúc z príjmových pomerov žalovanej, ktoré prezentovala na pojednávaní. Zohľadnil aj skutočnosť, že manžel žalovanej má deväť exekúcií, a teda zo spoločného príjmu platia aj iné dlhy. Prihliadol aj nato, že prípadné nevyhovenie žiadosti žalovanej o splátky by malo horší dopad na jej celkové majetkové postavenie v porovnaní s dopadom na žalobcu, ktorý je veľkou bankou a nebude tým neprimerane zasiahnutý na svojich právach.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Pri výpočte pomeru úspechu a neúspechu vychádzal z pomeru žalovanej sumy vrátane príslušenstva kapitalizovaného ku dňu vyhlásenia rozhodnutia a prisúdenej sumy vrátane príslušenstva kapitalizovaného taktiež ku dňu vyhlásenia rozhodnutia. Žalobca bol úspešný v rozsahu sumy 3.373,94 eura (78 %) a žalovaná bola úspešná v rozsahu 942,41 eura (22 %) a tak súd prvej inštancie v prevažnej miere úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 56 %.

6. Žalobca podal odvolanie v zákonom stanovenej lehote proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, výroku III. o trovách konania a v časti výroku I., ktorou súd prvej inštancie priznal žalovanej možnosť uhrádzať dlh v mesačných splátkach. Žiadal v napadnutom rozsahu zmeniť rozhodnutie, tak že sa vyhovie žalobe v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil nárok proti žalovanej na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolateľ sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti zmluvného úroku po zosplatnení a úroku z omeškania z úrokov. Je toho názoru, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškani. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ani prípadné zosplatnenie, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. Ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka jednoznačne nadväzuje povinnosť dlžníka platiť úroky na vrátenie prostriedkov. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov. Z ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Ďalej poukázal na to, že ak zákon č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvné úroky po zosplatnení aj veriteľ. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru súdov v obdobných veciach, ktoré dospeli k záveru, že dlžník má povinnosť platiť úroky za celú dobu užívania, až do ich skutočného vrátenia veriteľovi (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 zo dňa 30.07.2019, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3Co/108/2017 z 29.05.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/121/2018 zo dňa 03.04.2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/22/2018 zo dňa 29.01.2019). Nesúhlasil s aplikáciou záverov rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR č.k. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.08.2014 a Najvyššieho súdu SR 4Obo/143/98 a uznesenia Ústavného súdu SR č.k. IV.ÚS 476/2012-14 na daný prípad. Poukázal na to, že nárok na úroky z omeškania zo zmluvných úrokov je nárokom, ktorý predpokladá aj ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, pretože žiadne, ani citované zákonné ustanovenie tento nárok svojím znením nespochybňuje. Zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou ako zmluvný úrok naakumulovaný z istiny do dňa zosplatnenia a tento sa ďalej nenavýšuje. Práve z tohto dôvodu nejde o rozpor so zásadou

anatocizmu. Považoval rozhodnutie v časti priznania možnosti žalovanej uhrádzať dlh v splátkach za nespravodlivé a zvýhodňujúce žalovanú, ktorá bola takto „odmenená“ za porušenie úverovej zmluvy. Považoval výšku priznanej splátky za neadekvátnu výške žalovanej pohľadávky. Zároveň žalovaná ľahostajne pristupovala k plneniu si zmluvných povinností a nepredložila žiadny dôkaz o jej nepriaznivej finančnej situácii. Na záver namietal, že súd prvej inštancie pri výpočte hodnoty sporu neprihliadol iba na žalovanú istinu. Podľa jeho názoru, ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Obo/243/2007.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v časti potvrdiť a v časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v časti úroku po zosplatnení a úroku z omeškania z úrokov zamietol, výrok o splatnosti dlhu, ako aj súvisiaci výrok o trovách konania. Keďže výrok, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie žalovaná odvolaním nenapadla, nebol preto v odvolacom konaní predmetom preskúmania a ako taký nadobudol právoplatnosť.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedali vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

11. Odvolací súd poukazuje na konštantnú aplikačnú prax Krajského súdu v Prešove, napr. sp.zn. 22Co/25/2017 zo dňa 19.12.2017, sp. zn. 20Co/107/2017 zo dňa 27.03.2018 a sp. zn. 6Co/190/2016 zo dňa 30.06.2016.

12. Žalobca sa dovoľáva nárokov za odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa.

13. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz.

14. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

15. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru spočívajúcemu v skutočnosti, že jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a

počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

16. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že s protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

17. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

18. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 20.03.2017, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a odvolací súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 20.03.2017, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014, Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 22.02.2017 sp. zn. 5Co/407/2016.

19. Dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIS).

20. Ako už odvolací súd uviedol, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úroku z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy, a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyiac sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a N. v. č. 87/1995 Z.z.

21. Odvolací súd poukazuje na prejudiciálne konanie, ktoré sám inicioval C-192/20 (vedené Súdnym dvorom EÚ) týkajúce sa práve úrokov popri úrokoch z omeškania.

22. Na dôvažok odvolací súd uvádza, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj súdov Slovenskej republiky je v zásade prípustné uplatňovanie takých obchodných podmienok, v ktorých si zmluvné strany môžu dohodnúť obsah práv a povinností, ktorými sa vzájomne budú riadiť, pričom tieto práva a povinnosti sú obvykle obsiahnuté priamo v zmluve, avšak nie je vylúčená ani aplikácia všeobecných, či iných obchodných podmienok, na ktoré zmluva môže odkazovať. Uvedené uplatnenie Obchodných podmienok však nie je neobmedzené, ale naopak, právna úprava stanovuje zákonné limity.

23. Pre spotrebiteľské zmluvy platí, že nemôžu obsahovať dojednania, ktoré sú v rozpore s požiadavkami dobrej viery, alebo znamenajú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ďalej také, s ktorými sa spotrebiteľ nemá možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy a pod. Ak majú byť takéto obchodné podmienky súčasťou zmluvy, ktorá na ne odkazuje, pre to, aby boli záväzné, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas zmluvných strán, čomu musí predchádzať oboznámenie sa s ich obsahom. Na preukázanie oboznámenia sa s nimi však nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s obchodnými podmienkami oboznámený.

24. V spotrebiteľských zmluvách obchodné podmienky, na ktoré zmluva odkazuje alebo ktoré sú k nej pripojené, majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť na to, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme dodávateľ skryl dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú (napr. dojednanie o zmluvnej pokute, rozhodcovská doložka). Pokiaľ tak aj napriek tomu dodávateľ urobí, nesprávna sa v právnom vzťahu poctivo a takémuto dojednaniu nemožno priznať právnu ochranu.

25. V danom prípade v č. I.1 Úverovej zmluvy č. XXXXXX zo dňa 01.06.2016, uzavretej medzi žalobcom a žalovanou je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko a.s. a Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko a.s. Obsahom spisu sú nepodpísané Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko a.s. účinné od 01.04.2016 a nepodpísané Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko a.s. účinné od 01.05.2016.

26. Žalobca tvrdil, že po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas) a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o splatnosti úveru dňa 20.03.2017 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, v súlade s Úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom.

27. V bode 2.9.1 Obchodných podmienok pre úvery - Prima banka Slovensko a.s. je upravená možnosť predčasnej splatnosti úveru v prípade, ak nastane akákoľvek zmena okolností (skutočností, ktoré zakladajú zmenu okolností sú upravené v bode 2.8. obchodných podmienok pre úver). Podľa bodu 2.8 písm. a) Obchodných podmienok pre úvery - Prima banka Slovensko a.s. skutočností, ktoré zakladajú zmenu okolností, sú (nezaplatenie) - klient nezaplatí ktorúkoľvek čiastku dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jeho splatnosti.

28. Nárok na úrok po zosplatnení má byť podľa názoru odvolacieho súdu výsledkom tzv. individuálneho dojednania, t.j. dojednania nároku na úrok po zosplatnení, ktoré dojednanie musí byť súčasťou Zmluvy o úvere, nie Obchodných podmienok, ktoré nie sú ani podpísané dlžníkom. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné konštatovať, že medzi zmluvnými stranami predmetnej Úverovej zmluvy nebol individuálne dohodnutý úrok po zosplatnení.

29. Žalobca ďalej v odvolaní namietal právny záver súdu prvej inštancie, podľa ktorého úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo z príslušenstva, čo je v rozpore s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

30. Odvolací súd sa s uvedeným právnym názorom súdu prvej inštancie plne stotožňuje a v plnom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadaného rozsudku. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že úroky z omeškania nie je možné priznať aj z úrokov, pretože by tak súd priznal príslušenstvo (úroky z omeškania) z príslušenstva (úrokov), čo je, ako odvolací súd uviedol už vyššie, v rozpore s § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka a v právnej teórii sa takýto postup označuje ako tzv. anatocizmus. V zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky. Teda zákon rozlišuje medzi pohľadávkou a úrokmi, resp. úrokmi z omeškania, ktoré sú zahrnuté v rámci jej príslušenstva. Uplatnenie si príslušenstva pohľadávky (úrokov z omeškania) z príslušenstva pohľadávky, ktorými riadne úroky sú, zákon nepredpokladá.

31. Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

32. Z citovaných ustanovení CSP vyplýva, že ak súd pristupuje k autoritatívnemu rozhodnutiu (rozsudkom) o žalobe na peňažné plnenie (o aký prípad ide aj v prejednávanej veci), zákonnou lehotou plnenia a zároveň pravidlom je lehota troch dní, počítaná od právoplatnosti rozsudku. Štandardne preto súd ukladá splnenie povinnosti v takejto lehote. Na každú jednu výnimku z pravidla musia potom

existovať dôvody, ktoré je potrebné riadne odôvodniť, čo platí aj pri odôvodňovaní rozhodnutia, a to či už pre dlhšiu než trojdňovú lehotu, alebo pre povolenie splátok a určenie ich výšky a podmienok splatnosti.

33. Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanej priznať výhoda splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej, aj v konaní prejavená snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (R 117/1967).

34. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo vhodné vzhľadom na pomery žalovanej, ktoré ozrejmla na súdnom pojednávaní dňa 22.11.2019, umožniť jej zaplatiť dlh v splátkach vo výške 50 eur mesačne. Žalovaná na uvedenom pojednávaní žiadala, aby jej súd povolil dlžnú sumu splácať v splátkach po 50 eur mesačne, keďže splácanie sumy vo vyšších splátkach, ako aj splatenie sumy v celej výške nie je v jej finančných možnostiach. Argumentovala tým, že má mesačný príjem cca 560-600 eur, býva v rodinnom dome s manželom a rozvedenou dcérou. Podľa jej slov, je vedená na ňu exekúcia a na jej manžela deväť exekúcií. Podľa odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni, ktorú vykonal súd prvej inštancie, bola žalovaná (č.l. 82 spisu) v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku zamestnaná u zamestnávateľa T. s hrubou mzdou za mesiac október 2019 vo výške 488,90 eura.

35. Je zrejmé, že v danom prípade pri rozhodovaní o povolení výhody splátok pre žalovanú súd prvej inštancie prihliadol na skutočnosti žalovanou tvrdené (nepreukázané), pokiaľ nie sú nehodnotné. Zároveň si lustráciou v Sociálnej poisťovni overil aktuálny príjem žalovanej.

36. Vychádzajúc z uvedeného súčasný príjem žalovanej neumožňuje, aby istinu vo výške 2.870,74 eura s prísl. zaplatila jednorazovo. Na druhej strane žalobca je bankou, veľkou obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu a spôsobiť mu ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti ako banky. Odvolací súd poznamenáva, že súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, ale môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania. Výška povolenej mesačnej splátky zostáva približne rovnaká oproti výške zmluvne dohodnutej splátky (48,79 eura).

37. Povolením splátok bude žalobcovi splatená celá dlžná suma priznaná rozsudkom, vrátane úrokov z omeškania, len v dlhšom časovom horizonte. V prípade, že žalovaná svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovanú, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnila riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu.

38. Výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej, ako aj pomery žalobcu odôvodňujú povolenie splátok 50 eur mesačne. Súd prvej inštancie teda postupoval správne, ak poskytol ochranu slabšej zmluvnej strane, ktorou žalovaná ako spotrebiteľ nesporne je, nakoľko sa objektívne ocitla v takej situácii, že by zaplatenie dlhu vo výške 2.870,74 eura do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre ňu devastujúce.

39. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil rozsudok vo výroku I. v časti, v ktorej súd povolil žalovanej splácať dlh v splátkach a vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ako vecne správny.

40. Pokiaľ ide o trovy prvoinštančného konania, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie aplikoval ust. § 255 ods.2 CSP s konštatovaním, že vo veci mal žalobca úspech vo výške 78 %, žalovaná vo výške 22 %, preto žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 56 %.

41. V prvom rade vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcu odvolací súd uvádza, že úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti, teda petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech v konaní iba vtedy, ak sa výrok meritorneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana sporu, ktorá mala plný úspech vo

veci má nárok na náhradu trov všetkých účelne vynaložených trov proti druhej strane sporu, ktorá vo veci úspech nemala. Ak strana sporu nemá plný úspech vo veci, vždy má čiastočný úspech, t.j. každá strana je sčasti úspešná a sčasti neúspešná. Tak je to aj v danom prípade. Porovnaním petitu a výroku rozhodnutia odvolací súd dospel k záveru, že ani žalobca a ani žalovaná nemali plný úspech vo veci, teda každý mal úspech čiastočný. Žalobca v odvolaní argumentoval tým, že úroky sú príslušenstvom pohľadávky a pri posudzovaní miery úspechu v spore sa neupriamuje. S uvedeným tvrdením žalobcu by sa dalo stotožniť iba v prípade, ak by nebolo príslušenstvo v žalobe vyčíslené, teda kapitalizované pevnou sumou. V danom prípade to tak nie je. V žalobe je vyčíslený kapitalizovaný úrok vo výške 119,61 eura a kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 1,31 eura.

42. Napriek uvedenému odvolací súd zástava názor, že úlohou súdu nie je len mechanicky rozhodovať o náhrade nákladov podľa výsledku sporu, ale zvážiť, či tu neexistujú ďalšie rozhodujúce okolnosti majúce podstatný vplyv na priznanie alebo nepriznanie náhrady účelne vynaložených nákladov. Súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať i (ne)existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP.

43. Z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s uvedenými skutočnosťami ako s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré zakladajú aplikáciu ust. § 257 CSP.

44. Obsahové náležitosti rozsudku určuje ustanovenie § 220 CSP. Ich správnosť a úplnosť je predpokladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Či je rozhodnutie preskúmateľné alebo nie, sa dá zistiť len z jeho odôvodnenia.

45. Keďže nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

46. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o trovách konania s tým, že posúdi, či v tejto veci existujú skutočnosti, ktoré odôvodňujú aplikáciu ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

47. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

48. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).